

Administrativ:
 Hozeana Oradea,
 Cluj-Gheorgheni No.
 Diul Dr. Lazar Niciu, directorul
 Cultural Arad

In noaptea de'nviere când clopotele bat...

*Bat clopotele'n noapte
 — O dără vibratoare de lumină —
 Și glasurile, desnădăjduitor de triste
 Tot strigă din altare spre turle de biserici:
 „Cristos a înviat,
 Veniți de luați lumină.”*

Dar unde's credincioșii cei dornici de lumină?...

*Bat clopotele 'ntr'una, adânc, în miez de noapte
 Și glasurile lor de-aramă
 Dumnezeesc și chiamă
 Spre felul luminos...
 Dar oamenii știu bine că'n fiecare an
 Reinviată Pan
 Și moare iar Cristos!...
 Mai cruzi ca'nțâia oară
 Il răstignesc pe cruce
 Și pe mormânt i-așează un munte de uitare...
 Și clopotele roagă pe'nchinători să vină...*

Dar unde's credincioșii cei dornici de lumină?...

*Și iată pe Satan triumfător,
 Călare pe globul pământesc
 Făuritor de aur,
 A pus sclipiri ciudate în fiecare ban
 Și câștigă credința,
 Și cuceri pământul cu fiecare an.
 Bisericele toate le poleii cu aur
 Și preoții, și sfinții, și-altare, și icoane
 Le'mpodobi pe toate cu aur mult și greu,
 Gonind pe Dumnezeu...
 Și oamenii atunci
 Ușor s'au închinat vițelului de aur
 Crezând că-i Dumnezeu!...*

*Iar clopotele'n noapte de bat, nu se aud;
 Nici glasul care strigă mai trist, mai disperat:
 „Zăi de luați lumină,
 Cristos a înviat!...”
 Sunt mii de ani, de atunci, de când murlă Cristos!...
 Mulțimea nu mai știe la cine se închină...*

Vai! Unde's credincioșii cei dornici de lumină?...
 Const. Barcaroșiu

Istoria își urmează cursul

Mi s'a reposedat și cu drept cuvânt, că, cu câțiva ani înainte am luptat pentru ideea unei apropieri culturalo-politice între poporul român și cel maghiar, iar astăzi, aș fi devenit un bicliuitor al minorității. Din această prezentă schimbare s'a dedus ca aș fi lipsit de convingere, fiindcă, mi-am permis să abandonez o carieră despre care crezusem că mi-a fost fixată de destin, aceea de a fi precursorul împăciuirii a două popoare cari au trăit în permanentă dușmănie secolii întregi.

Astăzi, rugat fiind de directorul acestei gazete de a face bilanțul sforțărilor întreprinse dela 1919 încoace în vederea apropierii româno-maghiare, nu mă pot susține de acest mic subiectivism pe care rog, să mi fie iertat atât de d-sa cât și de publicul cetitor.

D. Móricz Zsigmond, renumitul romancier maghiar dela Budapesta a publicat o declarație în numărul din 11 Iulie 1926 al celui mai reacionar ziar maghiar din România, „Brassói Lapok”, spunând după cum urmează: „N'am făcut nici-odată politică, dar m'ar bucura dacă romanele mele ar fi traduse în limba română. Sunt convins: că, publicul cititor român, din Ardeal trăiește între aceleași împrejurări ca și cel maghiar. Mi se pare deci probabil că ele ar fi înțelese și gustate și de români. Simt lipsă cunoașterii literaturii române. Am un bun prieten între poezii române pe d. Goga Octavian, un om foarte simpatic, despre poezia lui însă nu cunosc aproape nimic. Știu abia atât: că, dânsul l-a tradus în limba sa maternă pe Ady, Petőfi și „Tragedia omului” a lui Madách. Regretabil, însă, despre

Madáchii români cari, de sigur, există, nu cunoaștem nimic. Sper, că scriitorii celor două țări nu-și vor lăsa publicul lor mult timp în această dezorientare.”

Puțin mai târziu, același domn Móricz Zsigmond, a publicat a doua ediție a romanului său „Tündérkert” (Grădina zânelor) în care preamărește principatul Independent de altă dată al Ardealului, înjurându-ne pe noi, români. Apoi, a venit de a ținut un ciclu de conferințe în Ardeal. I-am făcut o vizită pentru a discuta problema apropierii. Dânsul, făcând cel mai necuviincios abuz de dreptul peregrinilor, cari la Roma n'au fost adăpostiți mai sincer decât dsa pe acel timp, a crezut de bine să-mi cânte, durerea pe care a simțit-o când a pășit întâi dată hotarele trianoniste ale Ungariei. Cu câteva zile în urmă, la Cluj, a fost huiduit de studentimea română și silit să părăsească țara.

În același an am redactat un studiu despre trecutul istoric al ideii de apropiere româno-maghiară. Dl Gyárfás Elemér, unul dintre președinții partidului maghiar, sub condițiunea de a-o ține în strict secret, mi-a trimis copia faimosului pact dela Ciucea încheiat pe de o parte între partidul condus de către dl general Averescu, iar pe de altă parte între partidul maghiar din România, d-sa considerându-l ca primul act de o importanță istorică în această direcțiune. Copia pactului o am și azi. Mi-am ținut însă, cuvântul și o păstrez ca o amintire a perioadei de „Sturm und Drang” a vieții mele.

M'am înșelat amarnic și cu acest pact. Abia începuse a fi aplicat în

Misterioasa dispariție a atelierelor și instalațiilor primăriei

În numărul trecut al „Ecoului” am scris, în legătură cu ajutorarea șomerilor, că: primăria, din cele două milioane, întrebuițate pentru acest scop, putea să cumpere o cantitate de material prim, pe care punând-o la dispoziția șomerilor, în atelierelor întreprinderilor ce au fost nevoite să concedieze acesti muncitori, ar fi produs un însemnat stoc de mărfuri, și materiale pentru trebuințele serviciilor ce depind de primărie, precum și a altor instituții, a căror fonduri au creiat milionari din „furnizorii” acestora.

După apariția amintitului articol, mi-au ajuns la cunoștință lucruri fantastice.

Se spune că primăria ar fi avut în Oradea cele mai moderne ateliere și instalațiuni, până în anii 1923—1924, însă, datorit faptului că, în urma continuilor fluctuații politice de aici, gravitatea astrilor nostri politici a „modificat” chiar și legea gravității... iar, forța atractivă a celor incredințați cu paza bunurilor publice a întrecut chiar forța atractivă a pământului, și atelierele orașului, cu toate instalațiunile moderne, și-au pierdut echilibrul (poate și urmele din inventar) dispersat în mod misterios.

În jurul acestor ateliere mai sunt și alte complicațiuni fabuloase, cari se ciocnesc cu articole drastice din Codul penal, și asupra cărora voi urma cu date ce în prezent nu le îngădueste lipsa de spațiu.

Depresiunea morală, de-o adâncime de nebănuit, e caracterizarea vremurilor post-belice. Această consecință, psiho-analistii, o atribuiesc războiului, pierzându-se în analize, definiții și teorii mai mult sau mai puțin obiective. Se pare că în tranșee, toate sforțările ajințite întru atingerea unui scop „drăpunerea dușmanului” au cerut tuturor „tot bunul” ca printr'o ciudată reacție să-l transforme în ură, în răutate. După încetarea ostilităților, massa a rămas încărcată cu ura din tranșee, aflată de zgomotul tunurilor și de gura cleveitoare a mitralierelor. Bălți le de sânge în care omul se oglindea într'un roșu viforos, au răpit omului orice simț uman, lăsându-l printr'o rapidă transformare, numai cu instincte, ca omul din caverne.

Astfel se explică criminalitatea ce bântue țara noastră, după război și tot așa și desagregarea morală a tuturor instituțiilor. Depozite arse, fraude, deraeri se țin lanț. Și toate acestea în majoritate efectuate de intelectuali, zăpăciți de mirajul atractiv al banului. Atentatele la podoare au desăvârșit pierderea și ultimului simț uman.

Presa și a făcut datoria cu prisosință, infierând, luptând cu prejudecăți politice etc. Și făceam tot felul de reflecții pesimiste asupra unui corectiv, când sosi corespondența din Sighet, publicată în coloanele numărului de față. Nu e totul pierdut, când mai sunt oameni cu vis, cu scopuri idealiste. Și presei, tot ei i se incumbă datoria de a releva actele laudabile. Tânărul și inimosul șef de gară din Sighet, Macarie, departe de orice frământări politice și lipsit de alte avidități mercantile, s'a gândit, că la frontieră unde e situată stația, să fie și un drapel românesc, — chează să al nostru a fost și este acel pământ sfințit de oase de voievozi și cneji români — pe care să-l bată vântul, să-l ardă arșița și să-l îngâne văzulelele Tisei în semn de salut. S'a străduit omul și și-a văzut atins scopul, spre cinstea lui, Marți 2 Aprilie celebrându-se botezul acestui drapel cu tot fastul cerut de asemenea festivități. Și astăzi Sighetul are un drapel ale cărui culori simbolice încropează toată epoca neamului nostru. Nu credeți că pilda e frumoasă și merită a fi imitată?

Mister Lepădatu

loase, cari se ciocnesc cu articole drastice din Codul penal, și asupra cărora voi urma cu date ce în prezent nu le îngădueste lipsa de spațiu.

Întrebăm onorata Comisie Intermunicipală a municipiului Oradea, deosebi pe dnii șefi a serviciilor: tehnic și economic și totodată pe dl Romul Pop, consilier economic al orașului, dacă dlor știu ce s-a făcut cu aceste ateliere și unde au dispărut instalațiunile orașului, în valoare de milioane?

HORIA TOADER

O inițiativă laudabilă

Depresiunea morală, de-o adâncime de nebănuit, e caracterizarea vremurilor post-belice. Această consecință, psiho-analistii, o atribuiesc războiului, pierzându-se în analize, definiții și teorii mai mult sau mai puțin obiective. Se pare că în tranșee, toate sforțările ajințite întru atingerea unui scop „drăpunerea dușmanului” au cerut tuturor „tot bunul” ca printr'o ciudată reacție să-l transforme în ură, în răutate. După încetarea ostilităților, massa a rămas încărcată cu ura din tranșee, aflată de zgomotul tunurilor și de gura cleveitoare a mitralierelor. Bălți le de sânge în care omul se oglindea într'un roșu viforos, au răpit omului orice simț uman, lăsându-l printr'o rapidă transformare, numai cu instincte, ca omul din caverne.

Astfel se explică criminalitatea ce bântue țara noastră, după război și tot așa și desagregarea morală a tuturor instituțiilor. Depozite arse, fraude, deraeri se țin lanț. Și toate acestea în majoritate efectuate de intelectuali, zăpăciți de mirajul atractiv al banului. Atentatele la podoare au desăvârșit pierderea și ultimului simț uman.

Presa și a făcut datoria cu prisosință, infierând, luptând cu prejudecăți politice etc. Și făceam tot felul de reflecții pesimiste asupra unui corectiv, când sosi corespondența din Sighet, publicată în coloanele numărului de față. Nu e totul pierdut, când mai sunt oameni cu vis, cu scopuri idealiste. Și presei, tot ei i se incumbă datoria de a releva actele laudabile. Tânărul și inimosul șef de gară din Sighet, Macarie, departe de orice frământări politice și lipsit de alte avidități mercantile, s'a gândit, că la frontieră unde e situată stația, să fie și un drapel românesc, — chează să al nostru a fost și este acel pământ sfințit de oase de voievozi și cneji români — pe care să-l bată vântul, să-l ardă arșița și să-l îngâne văzulelele Tisei în semn de salut. S'a străduit omul și și-a văzut atins scopul, spre cinstea lui, Marți 2 Aprilie celebrându-se botezul acestui drapel cu tot fastul cerut de asemenea festivități. Și astăzi Sighetul are un drapel ale cărui culori simbolice încropează toată epoca neamului nostru. Nu credeți că pilda e frumoasă și merită a fi imitată?

Mister Lepădatu

Citiți și răspândiți
 „Ecoul”
 singurul organ independent din Ardeal. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Al. Keresztury-Olteanu

Cum se informează presa din Capitală?

Dacă nici în zece ani de la Unire presa din Capitală n'a reușit a pătrunde în masele largi ale cetitorilor din provinciile noi alipite și mai cu seamă în Ardeal, una din cauze — și cea mai de căpetenie — e și modul cum ea este informată sau mai corect zis: *cum nu este de loc informată* despre cele ce se întâmplă în regiunile îndepărtate ale țării.

În majoritatea cazurilor, marile cotidiene dela București, din spirit de economie nu fac nici sacrificiile strict necesare pentru a fi informată la timp și conștiincios *întrucât au la dispoziție numeroasele ziare minoritare din care, orice copil care știe limba lui Arpad pentru câțiva lei pe lună poate scoate cotidian coloane întregi de „știri”... indiferent că, majoritatea lor sunt tendențioase și diametral opuse intereselor locale românești.* În plus, cum e cazul „Curentului”, se mai întâmplă — adeseori — *ca și atunci când are în localitate corespondent sau chiar redactor, să se strecoare în ziar unele informații cari expun și ziarul și pe reprezentantul lor în localitate la aprecieri nu tocmai convenabile și cari, în nici un caz, nu măresc prestigiul publicației cari le-a debitat.* Aceasta mai dovedește: că, nici secretarii de redacție nu mai sunt atât de scrupuloși, din moment ce pot apărea într'un cotidian de talia „Curentului” — indiferent pe ce cale! — și informații cu litere grase, pentru a se face chetul cuiva, a fi „servit” cineva, cu totă că, cetitorii nu sunt serviți în nici un chip prin „gogoșile” înșirate, ba, dimpotrivă, se satură odată de asemenea „precise știri”...

În ce privește Oradea, viața și așezămintele ei, nu odată s'au putut ceti în ziarele din Capitală dări de seamă departe cu totul de informația corectă ce trebuie să predomină în primul rând pentru ca formidabila instituție a presei să nu fie taxată de șandrama adăpostitoare numai de calomniatori.

Unul dintre cotidienele din Capitală care cade în păcatul de a înghiți uneori tot ce i se servește de către răivoitorii săi în primul rând, din moment ce este indus în eroare, este ziarul „Curentul”.

Nu odată au apărut în „Curentul” cronicile trimise de redactorul din localitate fie despre teatrul asoc Vestul românesc, fie despre alte acțiuni românești la hotarul apusean, pentru că a doua-zi să apară tot în același cotidian articole fundamentale opuse celor ale lui Samarineanu, scrise de oameni streini de Oradea și de problemele regiunii. Cărui mister se vor fi datorind aceste schimbări de atitudine, nu știm și nici nu ne vom sili a afla. Ceace ne interesează, însă, este faptul că același cotidian din Capitală, după ce sub semnătura directorului său: Pamfil Șeicaru, a vorbit elogios de gazeta de curaj „Ecoul” dela granița apuseană... în „Curentul” Nr. 430 de Miercuri 27 Martie 1929 a apărut sub titlu de senzație și cu litere negre o știre ca dată din Oradea — fără să fie iscălită de cineva — prin care subscrierul este făcut „pseudogazetar” și „Ecoul” „ziar de răspântie”. Ceace este și mai nostim este că știrea din „Curentul”, apărută cu data expedierii din Oradea de 24 Martie în loc să mă discrediteze pe mine a scăzut renumele ziarului, întrucât toată lumea dela Oradea și dela Cluj stie despre condamnarea mea și a publicistului Horia Bottea pentru calomnie prin presă, că ea a avut loc acum 4 luni și că tot „Curentul” a înserat faptul în luna Noembrie, fără să mă facă „pseudogazetar”, iar, la 21 Martie a. c. pe baza cererii făcute Inaltei Curți de Casație pentru suspiciune legală, n'am mai primit nici o

condamnare nici eu nici Horia Bottea și Curtea de Apel s. II. a amânat procesul până la sosirea rezultatului Inaltei Curți de Casație. — care după cum sunt informat și strămutat procesul la Cluj. Deci, nu își mai avea de loc rațiunea inserarea menționatei știri, tocmai după atâtea luni și mai cu seamă în halul în care a fost dată. Știrea, însă, strecurată de un anonim nerușinat, care atacă fără să aibă curajul răspunderii, a urmărit defăimarea subsemnatului, pentru motive pe cari le bănuiesc. „Ecoul” ducând numeroase campanii, a dat în vileag o mulțime de abuzivi, deranjându-le afacerile, stricându-le chiar. Este firesc ca acei ce au fost oprți din operele lor funeste, să recruteze oameni cari să se pună în serviciul lor și să caute a se răsbuna pe noi. Acțiunea noastră, însă, fiind pusă numai în slujba promovării intereselor românești la acest hotar de țară și indiferent fiindu-ne cine este cel care stă în calea progresului acelor interese generale obștești și trebuie înlăturat, spre atingerea țelului, tot astfel, puțin ne va impresiona și scâncetul celor porniți a ne cleveți, fie el chiar sub forma injuriei apărute în menționatul număr al „Curentului”.

Const. I. Ștefănescu

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 8. Mai a. c. orele 10 se va ține în cabinetul Dirigentului Centralizator camera 57 Palatul P. T. T. din Str. Episcopul Ciorogariu No. 10. Oradea Jud. Bihor, licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru furnizarea a:

720 metri cubi lemne esența: stejar, cer sau ulm de prima calitate, tăiate de cel puțin un an și crăpate.

Lemnele se vor preda în curtea Palatului și oficiilor: Oradea 2. (Gara) Oradea 3. (Str. Avram Iancu) și stațiunea T. F. F. (Velența) în cantități ce se vor indica la timp, așezate în grămezi de 10 m. cuprinzând fie care grămadă 4 m. așezate cruciș și 6 m. în șir.

Concurenții spre a fi admiși la licitație vor depune odată cu ofertele o garanție provizorie de 5 % în numerar, efecte garantate de Stat sau recepisa de depunere dela o casierie a Statului.

Ofertele vor fi valabile cel puțin pentru două luni. Prețurile în oferte se vor da pe metru cub și esența lemnului.

Plata lemnelor se va face jumătate din bugetul anului 1929 din fondul delegat în acest scop, iar restul din bugetul pe 1930.

Supraoferte nu sunt admise.

La finerea licitației se va observa păzirea tuturor regulilor prescrise de legea Contabilității Statului.

Caietul de sarcini se poate vedea la Dirigențele respectiv.

Oradea, la 4. Apr. 1929.

Diriginte:
J. PĂUNESCU.

ȘTIRI DIN SIGHET

Sfintirea steagului stației
C. F. R.

Din inițiativa tânărului dar energicului șef de stație: *Macarie*, în ziua de 2 Aprilie, la orele 11 dim. a avut loc botezul drapelului stației C. F. R. Sighet. Ceremonia acestui act a fost făcută de părințele protopop Munteanu, iar răspunsurile religioase au fost date de către corul bisericii creștine ortodoxe, condus de dna *Jurca*, nimoasa directoare a internatului de fete din localitate. La această solemnitate, a participat pe lângă delegații cheferiști din București, Oradea, și Satu-Mare, toți comandanții de unități cu ofițerii lor, împreună cu dl *Colonel Mladin*, comandantul garnizoanei; precum și șefii de autorități cu d. prefect de județ dr. *Gavri Juga*. Autoritățile de frontieră: vameși *I. Pănaiteșcu*, taxator și *Gh. Macri*, *Căpitan Ciobanu V.*, com. comp. grăniceri cu *Lt. Dumitrescu*, com. plotonului de grăniceri și șeful poliției din gară: *Sabău Titus*.

La orele 12'20 cele trei-culori simbolice se înalță în onorul dat de fanfara bat. 9 V. M. salutate de întreaga asistență însuflețită, și de sirenele tuturor locomotivelor din stație.

După terminarea solemnității, invitații au trecut în saloanele gării, unde a urmat un banchet, oferit de Direcțiunea Generală a Vămirilor. S'au ținut toasturi — demne de relevat — ale d-lor: *Prefect Juga*, *Colonel Mladin* și *Krahudek*, șeful vămii cehe din stația Dragoș-Vodă. Atmosfera banchetului a fost extrem de însuflețită. Delegații C. F. R. au trebuit să sufere și aici înțepătura unui anonim glumeț, care le-a servit următoarea epigramă:

*Ridicărâți tricolorul
Și deterâți și-o serbare.
Mulțumim; dar tot poporul
Mai așteaptă...*

deraiare...
M. I. Ster

Impunerile pe anul 1929

Comisiunea Centrală Fiscală în ședința sa dela 27 Martie 1929 a hotărât următoarele:

1. Limita superioară a cotei de amortizare în vederea impunerii pe anul 1929 se fixează pentru toate categoriile de industrii la 15 la sută adică la maximum prevăzut de art. 31 alineatul 7 din legea contribuțiilor directe, atât pentru instalațiunile mobiliare cât și pentru cele imobiliare.

2. Cu ocazia stabilirii venitului comercial la o întreprindere comercială, după scăderea venitului brut impus la impozitul pe clădiri a imobilului în care se exercită întreprinderea, proprietatea exploatatorului, conform art. 31 punctul 1 din legea contribuțiilor, nu se mai poate acorda și amortismentul prevăzut de art. 31 punctul 6, deoarece pe deoparte acest amortisment se acordă numai pentru imobilele afectate unei industrii și nu unui comerț, iar pe de altă parte la așezarea impozitului pe clădiri conform art. 16 se acordă tuturor veniturilor din clădiri un scăzământ de 20 la sută care include și amortismentul.

3. Scăderea sarcinilor ipotecare pe baza art. 66 din lege, se operează asupra impozitelor elementare pe clădiri și agricol în cursul periodului de recensământ pe baza declarațiunii anuale date pentru impozitul global și după administrarea probelor cerute de art. 69.

Nu se poate deci pretinde o declarație aparte pentru scăderea lor din impozitele elementare de oare ce art. 87 din lege precizează că asemenea declarațiuni se dau numai la recensământ când evident scăderea lor la elementar nu se poate acorda decât în baza declarației pentru impozitul elementar.

TEATRUL REGINA

(Compania „LEONARD”) Director: „TEATRUL”
SICĂ ALEXANDRESCU

Luni 8 Aprilie ora 9
o singură reprezentare

cu
MARELE SUCCES BUCUREȘTI

MISCO

Comedie muzicală în 3 acte

DISTRIBUȚIA:

Rolla	—	—	—	D-na Elena Ză
Rozi	—	—	—	Tantzi-Că
Mișca	—	—	—	D-l G. Timic
Casimir	—	—	—	G. Cham
Werner	—	—	—	I. N. Bru
Jella	—	—	—	D-ra Ștefania
Lilly	—	—	—	Gretta Pe
Annie	—	—	—	Mia Geoa
Fredi	—	—	—	D-l I. Geor
Metzingen	—	—	—	I. Marines
Sternhof	—	—	—	D. Ionaș
Bernhausen	—	—	—	I. Angeles
Leopold	—	—	—	P. Ghițu
Un lacheu	—	—	—	V. Anaste

Diracțiunea de scenă: SERGIU MIL

Cuplele de: ION PRIBEAGU - ION MANU - N. CO

Conducerea muzicală Ig. Blum

Dansurile

Decorurile: V. Feodorof

Costumele

Piesa se joacă cu întregul ansamblu
cu costumele și decorurile dela

Biletele la D-l Petre Vanga și Cas

VIZITAȚI MAGAZINUL

LUCA P. NICULESCU

BULEVARDUL REGELE FERDINAND

CEL MAI IEFTIN MAGAZIN DE MODE

pentru sărbători 10% re-

ducere la toate mărfurile

Stofă de lână 140 ctm lățime și toate fun
un costum bărbătesc com
Șifon dela 29 lei metru,
Molino dela 29 lei metru,
Zefir fin dela 45 lei metru.

Precum și celelalte articole cu prețurile cele

Camera de Agricultură a Județului Bihor

are în depozit

Sămânță de luc

pentru agricultur

Inscrieri și orice li

cere dela Biroul C

tul Prefecturii jud

TIPOGRAFIA DIECE

TELEFON: 7-66. ORADEA TE

EXECUTĂ ARTISTIC ORICE FEL D

PRIMATE ÎN STIL ROMÂNESC CU

TURI MODERATE. 10 10 10 10 10

STR. EPISCOPIUL CIOROGARI

Historic al comerțului mânesc de vite

de G. IONESCU-BRĂILA
Directorul general al serviciului zootehnic

putem obține un spor de producție

S'au exportat animale vii:

In anul	Bovine	Ovine	Rămători
1922	145.450	25.181	174.056
1923	106.000	27.181	72
1924	104.000	4.112	65.552
1925	86.000	48.463	162.050
1926	76.000	30.635	138.100
1927	64.000	10.893	277.323
1928	70.069	11.029	175.466

(Noembrie incl.)

CARNE

In anul	Bovine	Porci
1921	49.955 kg.	30.750 kg.
1922	406.304 kg.	205.100 kg.
1923	1.842.220 kg.	245.305 kg.
1924	4.508.484 kg.	173.250 kg.
1925	6.120.105 kg.	3.365.280 kg.
1926	7.741.000 kg.	11.800.000 kg.
1927	4.794.307 kg.	1.437.478 kg.

O COMPARAȚIE

O comparație între exportul de animale al vechiului regat și acela al Ardealului dinainte de războiu, este cât se poate de edificatoare pentru judecarea situației de astăzi.

ROMÂNIA VECHIE EXPORTA ÎN 1895

50.000 boi, 100.000 oi și 100.000 porci

ARDEALUL EXPORTA ÎN 1913

90.000 boi, 60.000 oi și 210.000 porci

Din această comparație, rezultă că ambele țări, făceau fiecare separat, un întins comerț exterior de animale. Astăzi când aceste țări, formează o singură unitate etnică și geografică, ar urma ca exportul de animale, să însumeze cei puțin atât, cât însuma totalul celor două țări despărțite de altă dată.

În loc de această cifră înregistrăm azi la export numai o jumătate din boi, o optime din oi și jumătate din porci.

VALOAREA PRODUCȚIEI ANIMALE

Cu prilejul unor studii făcute la ministerul nostru de agricultură, am calculat valoarea produselor animale din cursul anului 1925.

Carne de vite	4 miliarde lei
Carne de oi	0,7 miliarde lei
Carne de porc	6 miliarde lei
Carne de păsări	2,5 miliarde lei
Ouă (1 miliard 1/2 a 2 lei)	3 miliarde lei
Lapte (2-4 miliarde a 6 lei)	14,4 miliarde lei
Brânzeturi	3 miliarde lei
Lână (25 milioane kgr. a 70 lei)	1,75 miliarde lei
Piei	1,5 miliarde lei
Bălegar	1,5 miliarde lei
Export	6,5 miliarde lei
	45 miliarde lei

Ce s'a făcut în alte țări

găini și nu exportăm decât 90.000 kgr. unt anual, și circa 300 milioane ouă.

O SOCOTEALA PLINA DE ÎNVĂȚAMINTE

Cu alte cuvinte, Danemarca exportă aproape 100 kgr. unt de fiecare vacă în fiecare an, iar noi 50 gr. unt pe an de fiecare vacă, adică numai atât unt cât se găsește într'un kgr. de lapte.

Dacă numai aceste două articole untul și ouăle vor reuși să facem să fie produse în condițiuni mai bune, și în cantități din ce în ce mai mari, cât bine nu va rezulta și pentru avuția noastră națională și pentru ridicarea economică, a populației noastre rurale.

(Urmare în pag. IV-a)

Drul KING la Oradea

Publicul orădean va avea din nou prilejul de a vedea pe drul KING într'o ședință cu adevărat senzațională de fakirism și fantezie orientală, sub toate formele cele mai interesante și distractive, în seara zilei de Miercuri 10 Aprilie a. c. la orele 9, în sala Cercului Catolic.

Experiențele drului KING sunt absolut originale și es din cadrul banalității și al absurdității și ele nu pot fi confundate cu alte exhibițiuni similare.

Doctorul KING este singurul psiholog care a avut onoarea de a debuta și în fața Familiilor noastre Regală și Prințiară

și pentru distinsele sale merite a fost viu felicitat.

Drul KING
Psihoanalistul dr KING este secondat de mediul

său: dna MILLY, care fiind înzestrată dela natură cu o excepțională putere de recepțiune a fluxului nervos, înregistrează cu o repeziciune uimitoare gândul fiecăruia, cântă orice arie ordonată de publicul asistent și execută diferite probleme propuse de către spectatori cu o exactitatea care-i dă o personalitate originală.

Spectacolul fiind extrem de interesant cât și documentat științificește, va fi o adevărată revelație; cu alte cuvinte, apariția drului KING și a mediului său: dna MILLY, va pașiona publicul până în cel mai înalt grad.

Consfătuirea prefecților ardeleni

Aplicarea noilor legi. — Rechizițiile. — Serbările Unirii

Prefecții din Banat și din Ardeal au fost convocați înainte de Paști la o conferință la care au luat parte d. Iuliu Maniu, președintele consiliului, Vaida-voevod, ministru de interne, I. Mihalache, ministru Agriculturii și Domeniilor, Halippa, ministru Lucrărilor Publice, Voicu Nițescu, ministru Ardealului, d-nii Eduard Mirto și D. R. Ionișescu, subsecretari de Stat la Interne și d. Ionel Lupescu, deputat de Râmnicu-Sărat.

D. Iuliu Maniu, președintele Consiliului, a făcut prefecților o expunere a legilor votate în parlament în actuala sesiune și a cerut concursul administrației pentru aplicarea acestor legi.

LEGEA ADMINISTRATIVĂ

Deasemenea d-sa a arătat programul de activitate parlamentară ce se va desfășura după vacanță. În special d-sa a insistat asupra legii administrative ce urmează să fie votată în actuala sesiune.

Anteproiectul alcătuit de comisiunea însărcinată de guvern, va fi pus la dispoziția prefecților în timpul vacanței și prefecții au fost obligați de d. Maniu, ca fiecare în parte să facă în scris observațiunile necesare, cari vor fi trimise ministerului de Interne.

SERBARILE UNIRII

Prefectul de Alba-Iulia și cei din împrejurimile acestui județ au primit instrucțiuni în vederea măsurilor organizării serbărilor Unirii, ce vor avea loc cu ocazia serbării zilei de 10 Mai. Chestiunea rechizițiilor locuințelor pentru funcționarii și pensionarii din Ardeal a făcut obiectul unor lungi discuțiuni în această conferință.

ÎN PRIVINȚA RECHIZIȚIILOR DE LOCUINȚE PENTRU FUNCIONARI

S'a discutat dacă măsurile de rechiziție cari se sfârșesc la 23 Aprilie 1929, trebuiesc sau nu prelunzite. S'a cerut în această chestiune lămuriri tuturor prefecților în această materie.

APROVIZIONAREA REGIUNILOR INFOMETATE

D-l Ioan Mihalache, ministru de domenii, a făcut prefecților diferite comunicări cu privire la aprovizionarea regiunilor infometate. De asemenea d-sa a insistat asupra programului însămnării pe 1929, insistând ca prefecții prin organele subalterne să facă propagandă pentru ca nici un petec de pământ să nu rămână nesemnănat.

D-l Răducanu, ministru muncii și al cooperației, a pus în cunoștință pe prefecți cu detaliile asupra aplicării legii cooperațiilor și cu măsurile ce urmează a se lua, pentru a se da de lucru șomerilor.

Încadrarea profesorilor secundari

Încadrarea profesorilor secundari la catedrele de învățământ în conformitate cu legea votată sub trecuta guvernare, întâmpină mari dificultăți.

Numeroși profesori rămân disponibili, neputând fi toți încadrați. Astfel numai la regiunea XIV-a școlară (Cernăuți) au rămas disponibili 56 de profesori.

Ministerul Instrucțiunii face cunoscut că profesorilor disponibili li se va da întrebuințare în localitățile în care au funcționat și până acum și că li se respectă toate drepturile câștigate.

Încadrarea acestora se va face treptat în măsura catedrelor disponibile ce se vor fi în învățământ în cursul anilor următori.

Profesorii rămași disponibili nu vor avea, în nici un caz, nimic de suferit de pe urma încadrării lor.

O instituție de mare folos: Casa de împrumut pe gaj

Casa de împrumut pe gaj a județului Bihor s'a înființat anul trecut prin luna Octombrie în special pentru a se veni în ajutorul micilor agricultori.

S'au împrumutat în deosebi coloniștii din centrele de colonizare și sătenii din comunele mai apropiate de Oradea.

Pentru ajutorarea coloniștilor cari n'au putut fi ajutați încă se așteaptă sosirea a unui credit mai însemnat, imediat după sărbătorile Paștilor.

Decomdată, în vederea creditului limitat de care a dispus casa, nu s'a putut face decât contracte colective de împrumuturi cu sume relativ mici, urmând ca în cazul când se va obține pentru Casa de împrumut pe gaj a județului Bihor un credit mai însemnat, să se poată acorda cu împrumut și agricultorilor mijlocii împrumuturi mai însemnate.

Marele avantaj al împrumuturilor date de Casele de împrumut pe gaj, este că, se acordă la începutul muncilor agricole și se plătesc la strângerea recoltelor cu o dobândă de 8% și cu cheltuieli foarte reduse.

Se speră, că, noul credit ce urmează a sosi după sărbătorile Paștilor să fie de 10.000.000 lei.

A XIII-a conferință internațională a muncii

La 10 Octombrie a. c. se deschide la Geneva a 13-a Conferință internațională a muncii, consacrată exclusiv examinării unor chestii maritime.

Pe ordinea de zi figurează: Reglementarea orelor de muncă pe bordul vaselor; protecția marinarilor în caz de boală, adică: a) Obligațiile armatorului față de marinarii bolnavi sau răniți; b) Asigurarea de boală a marinarilor.

Ameliorarea condițiilor de ședere a marinarilor în porturi. Fixarea unui maximum de capacitate profesională pentru căpitani, ofițerii de navigație și ofițerii-mecanici.

Magazin de coloniale, delicatose băuturi și aperitive

Constantin Lăzărescu

— BEIUȘ —

Asortiment complet cu vinuri de Drăgășani precum și vinuri streine direct dela origine.

Calitatea mărfurilor mele desfid orice preț de concurență

Un istoric al comerțului românesc de vite

(Continuare în pag. III-a)

O producție de 20 kgr. unt mai mult de fiecare vacă, reprezintă o producție anuală în plus de 4-5 miliarde lei, și 20 ouă mai mult de fiecare găină pe an, dau un venit în plus de aproape 2 miliarde anual, sau amândouă aceste produse, un venit de 6 miliarde mai multe pe an, atât cât reprezintă întreaga valoare anuală a producției de petrol exportat.

Pentru a mări producția națională, trebuie să intensificăm nu numai cultura cerealelor, ci și creșterea rațională a vitelor, care se adaptează așa de bine la regimul de mică proprietate de azi, și care va da mai mult de lucru țaranului nostru, și va face ca munca lui să fie mai spornică.

NEVOIA SPORIREI PRODUCȚIEI

Avem datoria să intensificăm exportul nostru, atât prin mărirea producției cât și prin asigurarea de bușeurilor acestei producții mărite și îmbunătățite.

Avem această datorie cu atât mai mult, cu cât consumul nostru se mărește din an în an, datorită creșterii populației.

Balanța noastră de plăți, este acoperită în primul rând prin cereale 36 la sută și apoi prin animale și produse animale, 21 la sută, petrol 21 la sută și lemne 20 la sută.

Din cauza crizei agricole, exportul total pe 1928 însumează 27 miliarde în loc de 37 miliarde de lei, cifra anului 1927.

Cerealele, de azi în treizeci de ani, nu vor mai fi suficiente, nici pentru consumul intern, dacă ținem socoteala că populația crește cu 1,6 la sută în fiecare an, adică dacă ținem socoteala că la 1960 vom avea 27 milioane locuitori.

Și atunci, întrebarea ce trebuie să-și pună toți aceia cari poartă răspunderea viitorului acestei țări, va trebui să fie încontinuu aceasta: Cum să asigurăm balanța plăților?

Nu există alt răspuns decât prin intensificarea producției, nu numai a cerealelor, dar mai ales a zootehniei naționale a creșterii vitelor, care va fi chemată să compenseze, într'un viitor apropiat, deficitul cerealelor din comerțul nostru exterior.

Abonamentele pe C. F. R.

Direcția Generală C. F. R. a aprobat ca abonamentele pe căile ferate să înceapă și dela 1, 5, 10, 15, 20 și 25 ale fiecărei luni.

Modificarea legii contabilității publice

Activitatea comisiei pentru modificarea legii contabilității publice se desfășoară zilnic la Ministerul Finanțelor. Se lucrează actualmente la modificarea întregului sistem de percepere a impozitelor desființându-se încasările prin notari și modernizându-se aparatul de încasare din Vechiul Regat. Comisiunea orientează în ceiace privește încasarea impozitelor — de legiuirea austriacă.

Emigrările în America și „campaniile” unor ziariști minoritari

Modul cum înțeleg unii ziariști minoritari a-și face profesia merită să fie relevat, cu atât mai mult, întrucât, efectele nefaste ale specificului „procedeu” de ziaristică evreo-ungurească, se repercutează de multe ori și asupra intereselor vitale românești. Și această repercusiune se înregistrează mai cu osebire, atunci, când cotidienele românești din Capitală se informează direct din coloanele compacte cu reportajii de senzații... cari în realitate sunt fabricate numai pentru a extorca sumele bănești ce urmăresc dela cei atacați.

Fără să ne gândim cătuș-de puțin a apăra pe agenții diferitelor linii de vapoare atacați, ori pe notarii comunali, acuzați de foile minoritare în frunte cu „Nagyvárad” „că la indemnul celor dintâi și corupți cu bani de aceștia, au fabricat acte de streini românilor de origină pentru a putea emigra”, cari, vizați de foile menționate, de vor înțelege a-și lua satisfacția față de cei interesați a-i critica, treaba lor cum vor înțelege să reacționeze; ținem, însă, a sublinia faptele extrem de precise ce se desprind din toate „campaniile” întreprinse de ziariștii minoritarii amestecați în aceste urâte afaceri și cari, fără discuție, că, numai onoare nu le face și nu dovedesc de loc seriozitatea și cinstea lor profesională.

Rolul deputatului Nandor Hegedüs în întunecatele afaceri isvorâte din furioasele „campanii”...

În coloanele acestui organ de publicitate ce dela apariție și până astăzi a avut una și aceeași linie de conduită trasată, n'a apărut niciodată vr'un cuvânt de laudă la adresa agențiilor de vapoare nici reclamele lor cu indemnuri de a pleca cu vapoarele cutărei societăți și care este tariful amănunțit cum și data când pleacă vapoarele, ca să fim cumva bănușiți că suntem interesați a-i apăra pe agenții de vapoare. Ce se întâmplă însă cu foile minoritare cari i-au atacat?

Atât „Friss Ujság” cât și „Nagyvárad” ul dlui deputat Nandor Hegedüs au încasat sume destul de frumoase de bani depe urma reclamelor agențiilor de vapoare pe cari le înjură și cari înjurături coincid în mod bizar tocmai la expirarea termenului pe cât timp au fost date reclamele..

Așa de pildă putem cita cazul ziarului „Nagyvárad” condus de deputatul Nandor Hegedüs, cum în numărul 68 din 24 Martie anul curent, sus, la pagina 3-a se poate citi un anunț prin care se spune: „că se dă informațiuni gratuite pentru emigrat în Argentina, Brazilia, Uruguay, America și Canada, cu vaporul express al liniei COSULICH LINE la centrala acesteia și la agențiile ei din Timișoara, Arad, Cernăuți și asemenea, cazul ziarului „Friss Ujság” din localitate, care într'o reclamă pe 2 coloane cu litere țipătoare și având și un vapor pe care scrie CANADIAN PACIFIC (exact numele agenții de vapoare înjurată cu mult foc în timpul din urmă!) face cea mai vie propagandă pentru emigrare, dând

prețurile pe clase la vapoare, data când pleacă etc.

Dacă în altă ramură de viață socială, economică ș. a. m. d. se poate invoca uneori scuza: „că un ziar poate foarte ușor critica acțiunile chiar ale firmei ce i-a dat și-i dă reclamă... și că, prin reclama acordată nu însemnează că s'au pus lanțuri la penele ziariștilor dela ziarul în cauză” (ceea ce în realitate tocmai așa este și se întâmplă îndeobște!) numai în ceiace privește propaganda emigrării nu se poate servi cineva de atari „argumente”...

Dece să se mai plângă ziarele minoritare că le „decongestionează masele din Ardeal” agenții de vapoare și propagandiștii acestora, trimițându-le conținații peste ocean... să se prăpădească în Brazilia, Argentina, etc., când ele înși-le, aceleași ziare, au intrat în serviciul acelor agenți, făcând cea mai întinsă propagandă de emigrare și cu însușit efect?

Iată cum singur deputatul Hegedüs, cu tot al lui „judische Kopf” își dă singur la cap... patronând o „campanie” cu dedesubturi.

Îl credeam mult mai inteligent pe deputatul României Mari, dija (căci în alt parlament în veci-de-veci n'ar fi mai ajuns Hegedüs deputat...) decât să-și taie singur craca de sub picioare, necontrolând ceea ce șmekerii săi informatori pretind că e „in binele cauzei maghiare” atât de îmbrățișată de dânsul...

Justus

Înființarea creditului agricol

Proiectul va fi depus în Parlament înainte de 1 Mai

Comisiunea însărcinată cu întocmirea proiectului de lege pentru înființarea „Creditului Agricol” s'a întrunit în câteva rânduri înainte de sărbătorile Paștelui.

Au luat parte la constătuire d-nii miniștri: Ion Mihalache, Virgil Madgearu, Răducanu și Lugoșeanu.

Toți miniștrii au cercetat în amănunțime proiectul de lege prezentat.

Această instituție va lua ființă prin modificarea și unificarea actualelor legi ale Creditelor funciare în cari va intra și Creditul agricol făcut cu participarea statului, a particularilor și a capitalului străin.

Menirea Creditului Agricol va fi de a da împrumuturi pe termen lung, pe termen scurt și pe termen mijlociu, pe ipotecă, pe gaj și pentru ameliorări agricole, pentru inventar agricol, etc.

Proiectul întocmit în această privință prevede o serie de simplificări a formalităților de aprobarea creditului necesar agricultorilor mari și mici.

Capitalul de care va dispune creditul agricol va fi de un miliard lei și va fi după cum am spus mai sus format prin participarea străinătății, a statului și a particularilor.

Proiectul va fi depus în parlament înainte de 1 Mai.

Prin crearea Creditului agricol, casele de împrumut pe gaj ale Băncii Naționale se desființează.

Creditele azi în ființă însă vor rămâne.

Noua lege bancară

Ministerul de Finanțe a înștiințat băncile importante din țară și cercurile bancare, să prezinte propuneri și observațiuni în legătură cu legea bancară, pe care guvernul vrea s'o prezinte în curând Parlamentului.

Această lege, care lipsește până acum din viața economică românească, nu va pune nici o piedică înființării institutelor financiare, însă va asigura-o cât mai mare apărare a depunerilor.

În acest scop legea bancară va cere ca la înregistratura băncii, să se dovedească plățirea întregului

capital social, și ziarilor, în timp ce se va trebui să li se porție cu capitalul al Cr se vor lua dispoziții ce privește rezerva superior, așa

De asemenea, ale ponsabilitatea neduală a membrilor întru operațiunile

Se crede, că ur legii, se va reface, bilanțul-aur al

CROITORIA ȘI CEAPRĂZĂRIA MILITARA ORADEA, STR. GENERAL MOȘOIU

DUMITRU N. COCC

EXECUTĂ ARTISTIC ORICE COMANDA ULTIMELE JURNALE CU PREȚURI

CUMPARATI EXCELENTUL HUILLE SURFINE EXTRA „SPHINX”

Cel mai delicios untdelemn de salate și pentru De vânzare la toate magazinele de coloniale și de

Depozitul general: FISCHER EMIL

Parcul Ștefan cel Mare 11. Oradea. Telefon: No.

ALO!

Bodega Bazarul Kovács

Ete locul de întâlnire al intelectualei românești. Mezeluri de prima renumitele băuturi străine și indig

Serviciul prompt și conșt

Viticultori!

Dacă doriți altoi de viță veritabilă și mai nobil soi u adresati-vă cu încre

pepiniera me

unde găsiți cele mai nobile varietăți de producție și cu cele mai convenabile

La cerere trimitem catalogul gratuit

Ștefan Kágyi Sz

Proprietarul firmei pepinere din Oradea, Parcul Carmen Sylva 12.

Automobile CHEVROLET de 5 locuri

Cu instalația complectată de fabrică, și cu garanția fabricii pentru un an, transportate direct dela depozit. CHASIU: 1-8 tone greutate, la partea dinapoi cu roate duble și cu arcuri întărite 2-5 tone greutate se pot procura dela

Predate în București Lei 15 Predate în Oradea Lei 15

AUTOMOBILIA Balog Lajos

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 2. — Telefon No. 154.

lancea la Oradea-Mare

ziarul „Cuvântul” scrie următoarea: „Ziarul al revistei orădeane „Crisuri” — un ziar închinat Societății de cultură, prezintă un material așa cum atâtea zărilor sale și festive ale noastre ne-au oferit, de obicei, pe deasupra, în legătură cu ocaziile, în legătură cu ocaziile unei statui lui Mihail Kogălniceanu, la Oradea-Mare.”

„Crisuri” implinesc ani de apariție vizată în slujba culturale, la rândul său și energic, din răvna și energie a fost, colorat. „Cele trei Crisuri” au o dezinteresat succesul singur succesul de a fi o bibliotecă populară, și ridicat celui al lui Mihail Kogălniceanu — activator al revistei „Crisuri”. „Cele trei Crisuri” au mai ales în viața noastră lipsită de prețioase, dar și prin corespondențe toate provinciile noastre a întreținut flămânzești, cu un atât mai merituos, și în centre culturale proiectate pentru zece ani de apariție „Crisuri” s-au găsit, ridicând lui Kogălniceanu, o statuă, în rândul mai presus și pentru răsuflarea de ajuns îndemnată: „Crisuri”, pe inițiativa

lancea merita acest zărilor cristalini și „Trubadurul”, al lui Ștefan Apus de soare, al Arbore din „Luceafărul” în ale se întâlnesc mirele cu prețiozitatea oratorului judiciar albita de aur a reanale, victima emoțională războiului nostru somnul în lașul și putea găsi un somn, mai potrivite, dincolo de Carpați, și el, sau oratoric, cu el, deopotrivă de

„Celor trei Crisuri” rească în piatră și a de granită, care a lui Șincai și a rdealul care așteptă la Cluj, un Bălău, — omagii ce te în noua țară, Chiul Regat a cinspe Lazăr și lașul ocul pentru Barbu, inimă impunător și bilele lor drumuri, ră suflătele.

Perpessicus” în întregime articulat” pentru buprodus frumoasa acest prilej, fără în reamintit că acum fost vorba de ridi-la Oradea, cel al care ocazie s'au de subscripție, ba umsecade au și sume comitetului după cât ni se reea scoatem din est trist episod — astăzi bustul lui mai fost instalat la hotărârea celor și Crisuri” se va la toamnă, însă, fi bine și frumos, și chestiunea minescu. Domnul

colonel Bacaloglu, știm precis că nu poartă nici o vină pentru neisbândirea marelui plan privitor la bustul lui Eminescu, însă, e rugat a da un comunicat pentru lămurirea publicului.

În memoria Mareșalului Foch

La ședința comisiei interimare a municipiului nostru, din săptămâna dinaintea Paștilor, d. Crăciun, consilier cultural, a cerut în asistența comisiei, ridicată în picioare, următoarele rânduri de cinstirea celui ce a fost Mareșalul Foch, viteazul vitejilor, asumându-și-le în unanimitate.

Domnule președinte,
Onorată comisie interimară.

În ziua de ieri una dintre cele 60 de gropi ale Domului Invazizilor din Paris a închis în sânul ei pe cel mai mare comandant din câți a văzut globul pământesc. Generalul Foch, recentul vecin de vecinicie alui Napoleon Bonaparte a fost nu numai un mare cuceritor și apărător al Franței, ci cu drept cuvânt se poate spune, că a fost salvatorul lumii, al democrației și procuratorul păcii mondiale.

Genialul căpitan al tuturor oștirilor aliate, prin credința sa nestrămutată, a știut să curme numai în câteva luni suferințele nemaipomenite ale omenirii, punând capăt măcelului îngrozitor, ce părea de nesfârșit.

Chiar dușmanii de odinioară îi recunosc meritele și-l preamăresc pentru faptul că în culmea gloriei fiind, el nu s'a folosit de forțele sale pentru a distruge puterile centrale, ci văzând victoria asigurată, toată autoritatea și-a îndreptat-o spre imediata încheiere a armistițiului aducător de pace.

Dispariția acestui comandant fără seamă în istoria popoarelor în primul rând după generoasa Franța, ne atinge pe noi, cetățeni ai României căci odată cu el dispăre cel mai sincer și mai călduros susținător al cauzelor noastre drepte.

Atunci, când întreaga lume civilizată își îndreaptă gândul spre adânc indoliatul popor francez, cuvine-se, ca și noi, conducătorii de azi ai acestui municipiu să-ne exprimăm sentimentul nostru de durere asupra pierderii marelui căpitan, căci în el a murit un om al lumii și nu al unei țări numai. Să-i fie memoria vecinică:

Prelungirea valorilor medii

Printr'o decizie a Ministerului de finanțe, publicată în „Monitorul Oficial” din 3 Aprilie crt.

Valorile medii stabilite prin tariful unitar al impozitului pe lux și cifra de afaceri, pentru trimestrul Ianuarie 1929 au fost menținute și pentru intervalul dela 1 Aprilie până la 1 Iulie 1929.

Deci, calcularea impozitelor de 15 la sută, 10 la sută, 2 la sută și 1 la sută, va continua să se facă și pentru trimestrul Aprilie 1929, la fel ca în trimestrul Ianuarie 1929.

Trenuri redade circulației

Cu începere dela 30 Martie, au fost redade circulației trenurile mixte No. 1311, 1312, 1905 și 1906 de pe linia Craiova—T. Severin. Aceste trenuri au fost suprimate în cursul lunii Februarie, din cauza timpului rău care împiedeca circulația trenurilor.

Prețul de vânzare ai alcoolului

„Monitorul Oficial” din 3 Aprilie crt., publică o decizie a Ministerului de Finanțe, prin care s'a fixat următoarele prețuri de vânzare a alcoolului, fără taxe de consumație:

Spiritul din cereale lei 2.10 de grad dal.

Spiritul de vin le 11 de grad, dal.

Țuica și rachiurile nufurale lei 10 de grad, dal.

Aceste prețuri sunt fizate pe timp de 3 luni, 1 Aprilie — 1 Iulie 1929.

Calculul supra taxelor de 5 și 20 la sută ad-valorem se va face asupra totalului ce rezultă din prețurile stabilite prin decizia de față, taxele de consumație și taxa de producție pentru băuturile supuse și la această taxă. Deasemeni intră în calcul și taxa de denaturare.

Industriași și pregătirea noului tarif vamal

Paralel cu comisia vamală retransă, care lucrează la ministerul industriei, va lucra și la U. G. I. R., o comisie compusă din reprezentanții industriei.

Lucrările acestei comisii au de scop, în primul rând, apărarea intereselor diferitelor ramuri industriale precum și ușurarea, în general, a pregătirii noului tarif vamal.

Propunerile Uniunii Generale a industriașilor, vor fi înaintate, treptat, treptat, Ministerului de industrie și comerț.

Comisia dela U. G. I. R., și-a stabilit următorul program de lucrări:

Vineri 5 Aprilie la orele 6 p. m. Industria geamurilor.

Vineri 5 Aprilie la orele 6 p. m. Industria de butelii și alte articole de sticlă.

Sâmbătă 6 Aprilie la orele 5 p. m. Industria pielăriei și de încălțăminte.

Luni, 8 Aprilie la orele 6 p. m. Industria țesăturilor de lână.

Marți, 9 Aprilie la orele 11 a. m. Industria de Tricotaje.

Marți, 9 Aprilie la orele 6 p. m. Industria țesăturilor de in, cânepă și bumbac.

Miercuri, 10 Aprilie la orele 6 p. m. Industria de pălării ee păsle.

Joi, 11 Aprilie la orele 6 p. m. Industria țesăturilor de mătase.

Vineri, 12 Aprilie la orele 11 a. m. Industria acidului sulfuric, clorhidric și sulfatului de fier.

Vineri, 12 Aprilie la orele 6 p. m. Industria sulfatului de cupru, de sodiu, de aluminiu, oxid de zinc și de plumb.

Sâmbătă, 13 Aprilie la orele 5 p. m. Industria îngrășămintelor chimice, carbid, amoniac, clorat de potasiu.

Luni, 15 Aprilie la orele 6 p. m. Industria de panglici, șireturi, șnururi, trese, ceaprazărie, dantele, tului și panglici clactice.

Marți 16 Aprilie la orele 6 p. m. Industria de confecțiuni textile (haine, lenjerie, umbrele, cravate, bretele, etc.)

Miercuri, 17 Aprilie la orele 6 p. m. Industria confecțiunilor de hârtie.

Joi, 18 Aprilie la orele 6 p. m. Industria cauciucului.

Vineri, 19 Aprilie la orele 11 a. m. Industria de uleiuri vegetale.

Vineri, 19 Aprilie la orele 6 p. m. Industria de săpun și luminări.

Sâmbătă, 20 Aprilie la orele 11 a. m. Industria de lacuri și culori.

Incasarea sporului la impozitul pe dividende

Ministerul de finanțe a trimis următoarele instrucțiuni administrațiilor financiare, privitor la felul cum trebuie încasat sporul impozitului pe dividende:

Pentru a forma o normă unică în vederea taxării veniturilor de dividende potrivit principiului înscris în art. 25 din legea contribuțiilor directe se stabilește că dreptul Statului pentru impozitul mobilier asupra veniturilor de dividende și tantieme ia naștere din ziua, când aceste venituri au devenit exigibile. Cum chestiunea nu se poate pune decât pentru societățile anonime, cari singure împart asemenea venituri, potrivit art. 156 pot. 1 și 183 alin. 1 din codul comercial, dividendul nu este exigibil decât după ce bilanțul societății a fost aprobat de către adunarea generală.

Bilanțurile societăților anonime privind gestiunea anului 1928 și cart se încheie la 31 Decembrie 1928, se aprobă de către adunarea generală, ce se ține în deosebite în anul 1929, cu care prilej se fixează și dividendul, care din acel moment devine exigibil în sensul principiului prevăzut la art. 25 din legea contribuțiilor directe.

Rezultă deci că materialmente e cu neputință ca dividendul de venit la operațiunile anului 1828 să devină exidibil înainte de 1 Ianuarie 1929 și deci sporul legal intră în vigoare dela 1 Ianuarie 1929.

În acest sens trebuie înțeleasă și aplicată legea relativă la sporirea impozitului mobilier pentru veniturile suscitute.

Adunarea generală de constituire a Asociației „A. G. R. U.” și la Oradea

Joi 4 Aprilie a. c. a avut loc la Oradea adunarea generală a credincioșilor români uniți pentru constituirea asociației „A. G. R. U.” din dieceza Oradiei.

La orele 8 jumătate dimineața, Catedrala română-unită nu mai încăpea de numărul însemnat de credincioși: intelectuali și poporani, veniți și din cele mai îndepărtate colțuri ale eparhiei.

După oficierea liturghiei pontificiale, în timpul săvârșirii căreia renumitul cor Hubic, acompaniat de orchestră a dat armonios răspunsurile, la orele 11, înainte de amiază, a avut loc prezentarea omagiilor comitetului de inițiativă, a delegaților și a credincioșilor P. S. S. Episcop dr. Tr. Valeriu Frențiu, la Palatul episcopului român-unit.

Constituirea comitetului diecezan Oradea al „A. G. R. U.”-lui

La orele 12, s'a deschis în sala festivă a primăriei — luând parte circa 300 credincioși și credincioase — adunarea generală de constituire a comitetului diecezan Oradea al „A. G. R. U.”-lui (Asociațiunea generală a românilor uniți), de față fiind și P. S. S. Episcopul dr. Traian Valeriu Frențiu, protopopolul unit dela Cluj, dr. I. Dăianu, dr. Valer Pop, președintele comitetului central de inițiativă din Cluj și alți delegați, al căror nume ne scapă.

Adunarea a fost deschisă întonându-se de întreaga asistență în picioare imnul „Împărate ceresc”.

Cuvântările rostite

Întâiul care a luat cuvântul a fost d. dr. Demetriu Kiș, decan al Baroului de Oradea și declarat președinte al adunării. D. dr. Demetriu Kiș era îmbrăcat în uni formă de diplomat al statului papal, cu spadă, bicorn și având la gât decorația înaltului ordin „Sf. Gheorghe”.

Dsa mulțumind pentru onoarea ce i se face, după ce spune în câteva cuvinte care este în linia-

mente generale scopul „Asociației generale a românilor uniți” și arată necesitatea înființării și a comitetului diecezan Oradea al „A. G. R. U.”-lui dă cuvântul A. G. R. U.-ului părinte dr. Jacob Radu, prepositul Capitulului român unit Oradea, care aduce salutul bisericii societății mirenilor ce ia ființă în dieceza Oradiei. În urmă, ia cuvântul d. dr. Valer Pop, care într'un splendid expozeu animat de un cald patriotism motivează frumos și documentat rațiunea întemeierii „A. G. R. U.”-lui dieceza Oradiei, subliniind totodată că nici vorbă nu poate fi de confesionalism — cum au fost bănuți — întrucât românii uniți, mireni, au întemeiat o asociație cu scopul adâncirii vieții religioase a membrilor, intensificarea educației religioase, combaterea curentelor sociale și religioase cu caracter sectant, destructiv și anticreștinesc și pentru îndrumarea vieții publice și private potrivit eticei creștinești și în sentimentul iubirii de neam și de patrie, scop arătat de altfel și în statutele societății. „Ogorul românesc — a mai spus d. dr. Valer Pop — este așa de părginit, atât de mult necesar să fie plivit, să fie îndreptat, încât, este nevoie ca ambele biserici să meargă mână în mână, pentru moralizarea societății noastre. Ele pot să de o luptă de întrecere în acest scop, da! pentru a învinge răul spre binele neamului și Țării Românești. Noi credem și o dorim fierbinte unirea celor două biserici surori și mai curând decât ne închipuim noi chiar vom fi iarăși o turmă și un păstor”.

Au mai vorbit apoi studentul Mihul, care a adus salutul studenției române-unite și canonicul dr. Grigore Pop, care a propus un pelerinaj la Roma.

Alegerea comitetului.

D. dr. Dimitrie Kis invitând pe P. S. episcopul dr. Traian Valeriu

(Urmare în pag. VI-a)

S'a deschis noul magazin de parfumerie

„AIDA”

aprovizionat cu produsele color mai renumite case franceze ca: COTY, HOUBIGANT, VIOLET, GUERLAIN, PIVER, ROGER & GALLET etc.,

Asortiment complet în parfumuri, pudre, eau de cologne, rougeuri, articole cosmetice și cauciucărie

Proprietar: P. STUPARIU
B-dul Regele Ferdinand No. 2. (lângă Vagon-Lits)

Adunarea generală de constituire a Asociației „A. G. R. U.” și la Oradea

(Continuare din pag. V-a)

Frențiu să prezideze P. S. Sa, s'a procedat apoi la alegerea comitetului local al asociației, alegându-se presedinte: d. dr. *Dimitrie Kis*, vicepresedinte, dnii *Coriolan Bucico* și *Gh. Mureșan*, din Beiuș; secretar general: d. dr. *Victor Gherman*, și casier: d. dr. *I. Hica*. Membrii în comitet dnii: *Cornel Frențiu*, dr. *Gelu Egri*, dr. *Kiș Iuliu* (Marghita), *Iacob Niște* (Salonta), dr. *Cornel Pop* (Carei), dr. *Vasile Bleda*, fost deputat; *Sava Marta* și *Fodor* fost deputat.

Cuvântarea P. S. S. Episcopului Traian Valeriu Frențiu

După terminarea alegerii P. S. S. Episcopul Frențiu făcând o comparație între eșirea evreilor din robie și rătăcirea lor timp de 40 de ani în pustiu pentru că au cărit împotriva lui Dumnezeu și eșirea noastră a românilor din robia de 1000 de ani și rătăcirea noastră de 10 ani pe calea răului și a imoralității, arată menirea asociației întemeiată și își exprimă nădejdea că la își va atinge țelul moralizator.

În urmă, intonându-se Imnul Regal de către corul Hubic, adunarea a luat sfârșit.

Banchetul

După amiază la orele 14 a avut loc în dela Cercului Catolic un banchet la care au luat parte circa 100 invitați.

La banchet au vorbit mai mulți comenseni, între cari, Protopopul *Dăianu*, care a evocat memoria lui *Iosif Vulcan*, un jubileu al acestuia și o scrisoare a lui *Titu Maiorescu*, adresată lui *Vulcan*, prin care *Maiorescu* sublinia efectul unirii bisericești cu Roma prin redeschiderea la latinitate a întregii români; drul *Gherman*, care a închinat pentru dr. *Valer Pop*, făcându-i declarație de abnegație și credință din partea tineretului ce l-a desemnat încă de acum câțiva ani în urmă căpetenia lor; inspectorul școlar *Cosma*, profesorul *Dejeu* și *P. S. S. Episcopul Frențiu*, care închinând pentru *M. S. Regele*, a precizat între altele, că peste câteva săptămâni, în mod sigur, se va încheia și Concordatul cu Vaticanul.

Spectacolul dela teatru

După banchet, a avut loc la teatru „Regina Maria” reprezentarea dramei religioase în 3 acte cu preludiv și apoteoză: „Hristos” jucată destul de curat, ba în unele scene chiar impresionant, de către elevii liceului „Iosif Vulcan” din Beiuș și cu decoriile splendide — pe cari le-a admirat întreg publicul asistent — ale dlui profesor *Bușifia*, tot din Beiuș.

Di locotenent Bogatu Ion dela școala de jandarmi Nr. 1 Oradea, a scos pe cont propriu HARTA JUDEȚULUI BIHOR cu noua împărțire administrativă în mărimea: 90 ctm./100 ctm. *Lucrarea este de un netăgăduit folos, intrucât, are și un caracter de material didactic, care poate fi utilizat cu mult folos atât de școli cât și de toate instituțiile de stat sau particulare.*

HARTA JUDEȚULUI BIHOR lucrată la scara: 1/150.000 este o lucrare de artă cartografică.

Se găsește de vânzare pentru prețul derizoriu de 150 lei la librăria „Socec” & comp, „Librăria Românească” și „Corvina” din Oradea.

Știri și fapte

ABONAMENTE:

Pe un an . . . . . 300 lei
Pe șase luni . . . . . 160 lei
Pentru autorități, bănci, cluburi, cafenele și alte întreprinderi lei 1500 anual.
În streinătate dublu. Anunțuri și reclame după tarif.
Pentru studenți, plugari și micil meseriași, anual . . . . . 50 lei
Pe șase luni . . . . . 25 lei

Din cauza multiplelor respazuri de muncă din Săptămâna Mare, numărul de Paști, n'a putut apărea la timp. Cerem scuze cititorilor noștri pentru această întârziere și deși mai târziu, totuși, urăm acum cetitorilor noștri ca Invierea lui Christ să le aducă numai fericiri.

Luni 8 Aprilie se va redeschide sesiunea Sf. Sinod. Membrii Sinodului vor discuta anteproiectul teologic seminarial și superior care a fost întocmit de ministerul cultelor.

Anteproiectul legii administrative complet redactat, va fi distribuit prefectilor de județ pentru ca aceștia să facă observațiile necesare asupra cuprinsului.

D. ministru *Eduard Mirto* va face zilele acestea presei un expozeu asupra reformei administrative.

Consiliul Legislativ a înaintat Ministerului Justiției prima carte din Codul de comerț tratând despre comerțianți și societățile comerciale.

Ministerul Instrucțiunii, a dispus ca toate înaintările învățătorilor, să se facă pe 1 Ianuarie, data începerii anului financiar, iar nu 1 Septembrie, cum s'au făcut până acum.

Se aduce la cunoștința dlor învățători, că în baza ordinului No. 31072—1929 al conferințele generale, ce urmau să se țină în vacanța Paștilor, s'au amânat pentru 1—3 Septembrie crt.

Programul și distribuția lucrărilor rămân aceleași.

Ministerului de Instrucție, Ministerul de Agricultură și Domenii face cunoscut că anul acesta a organizat cu concursul societăților de vânatoare și a vânătorilor individual distrugerea ciorilor cum sa făcut și în anul trecut, în zilele de 20 și 21 Maiu, cu un rezultat multumitor. Celor cari se disting cu această ocaziune, Ministerul le acordă o medalie specială bătută pentru acest scop.

Având în vedere foloasele ce decurg pentru agricultura țării prin distrugerea acestor păsări cari fac atâta pagubă semănăturilor în genere, se pune în vedere tuturor școlilor rurale din acest județ să ia parte activă sub conducerea dlor învățători, la adunarea și distrugerea cuiburilor și ouălor de ciori, după cum se procedează și în alte ări, deoarece copiii sunt cu mult mai agili la astfel de operațiuni.

Pentru anul acesta, s'au fixat aceste zile „zile ale ciorilor” pentru zilele de 19, 20 și 21 Maiu a. c.

Cu începere dela 25 Martie, se admite expedierea ca bagaje a viorilor și violencelor, în traficul între Europa de Nord-Vest și Europa de Est prin Passau.

Atelierele Grivița au primit 63 vagoane poștale defecte spre reparare.

În intervalul dela 2 până la 23 Martie, atelierele au reparat 47 vagoane poștale pe cari le-au și pus în circulație.

Serviciul poștal din halta Grivița dispune azi de 23 vagoane poștale de rezervă.

Consiliul tehnic superior al Ministerului Lucrărilor Publice a ținut Luni ședință, luând în discuție următoarele chestiuni:

Proiectul mărireii uzinei de gaz din Timișoara, lucrare în valoare de 2.382.000 lei.

Proiectul pentru construcția unui dispensar comunal în Bazargic, în valoare de 1.844.000 lei.

Cererea Societății Anonime de Mineși granit din Poeni ca să se admită pavalele normale de bazalt să fie permise la lucrările de dimensiunile ce se obișnuiesc în Transilvania.

A continuat discuția asupra memoriului arhitecților din Direcția de Poduri și Șosele, proiectul de alimentare cu apă a comunei *Carmen Sylva* din județul *Constanța*, alinierea fundăturii *Mătășari* din *Capitală* și proiectul pentru parcelarea terenurilor destinate împroprietării invalizilor și văduvelor de războiu în orașul *Bistrița*.

Ministerul Comunicațiilor, printr-o deciziune publicată în „Monitorul Oficial” din 23 Martie crt., aduce la cunoștința tuturor organelor interesate că pentru turneele teatrale cărora cu aprobarea specială s'a acordat a li se da vagoane, li se va pune la dispoziție vagoane cu două osii, plătinându-se taxele pentru numărul persoanelor cari iau loc în vagon, cel puțin însă pentru 15 persoane” iar în cazul când se cer vagoane cu 3 sau 4 osii, și se aprobă acest lucru de către direcția mișcării, atunci se vor percepe taxele pentru numărul persoanelor ce iau loc în vagon, cel puțin însă pentru 20 persoane, la vagoanele cu 3 osii și cel puțin pentru 30 persoane la vagoanele cu 4 osii.

La cererea acestor vagoane se va depune o cauziune de 1000 lei de fiecare vagon care se va face venit administrației C. F. R., în caz că turneul nu va pleca în timp de 72 ore socotite dela ora 0.01 a datei începerii turneului, iar vagonul se va lăsa la dispoziția stației.

Dacă însă conducătorul turneului își va menține înscris întreruperea turneului, atunci urmează a plăti până la acea dată câte 1000 lei de fiecare vagon pentru fiecare 24 ore chiar începute.

Deasemenea când vagonul va staționa într-una din stațiuni mai mult ca 72 ore, exceptându-se bineînțeles cazurile de forță majoră, se va percepe deasemenea câte 1000 lei de fiecare 24 ore chiar începute.

Ministerul comunicațiilor aduce la cunoștința generală prin „Monitorul Oficial” din 24 Martie crt. că începând cu 25 Martie 1929. stația „Sinaia,” va vinde bilete livrete de clasa I și va înregistra bagaje la trenul *Orient-Express*, pentru stațiile: *Budapesta*, *London*, *Paris-Est*, *Wien Ostbh.* și *Wien Westbh.*

Taxele tarifare sunt exprimate în mărci germane până la stația de frontieră *Kehl* și în franci francezi dela *Kehl* până la oricare stația franceză sau engleză, prevăzută în tarif.

Aceste taxe se vor converti și percepe în lei după cursul oficial publicat de către direcția generală C. F. R.

Bagajele se primesc și se transportă cu acest tren în condițiile tarifare, locale sau internaționale în vigoare, totuși, greutatea bagajelor admise la transport nu poate depăși 150 kgr. de fiecare bilet.

Călătorilor ineztrați cu bilete pentru stațiile *London* și *Paris* li se admit să transporte gratuit pe liniile franceze și engleze 30 kgr. bagaje pentru un bilet întreg și 25 kgr. pentru un bilet de copil 4 la 10 ani impliniți.

Tot despre Fa Băncii Rom Augustin Popan, autorul văduvelor și orfanilor a libertate

Banda lui Otto Papp zis: „șearpe” pune la cale alte camu-

Satu-Mare, 30 Martie. Cel care a lăsat pe drumuri o sumedenie de oameni nevinovați pentru luxul și petrecerile duse de dânsul: *Augustin Popană*, a fost pus în libertate de Camera de punere sub acuzare din Oradea. Imediat cum s'a văzut iar liber, *Popană* Augustin și-a reluat îndrăzneala proprie, unită cu obrăznicie și a început să se desvovătească și să polemizeze prin ziarul minoritar „*Szamos*” cu cei cari le-a prăpădit averile și i-a lăsat pe drumuri. Cum afacerea Băncii Române tinde să ia alt aspect acum, — nici vorbă tot în defavoarea bieților „hoji de păgubași,” — mai cu seamă după ce a fost pus în libertate *Augustin Popană*, ne rezervăm dreptul a da în vileag în mod amănunțit întreaga urzeală ce se pune la cale pentru ca *Popană* să scape cu față curată, nepepsit de legi, iar bieții depunatori și în deosebi orfanii, să rămână fără centimă din averile încredințate unui bandit de talia lui *Popan Augustin*.

Tot în numărul viitor voi arăta pe larg, cum *Otto Papp*, supranumit „șearpele cu ochelari” pune la cale altă acaparare pe tema unui întreprizat și alte camu-

D. Iuliu Maniu, președintele consiliului, va pleca la 13 Aprilie a. c. într-o excursie de agrement în Delta Dunării, cu vaporul.

Excursia va dura doua zile.

Cu prilejul congresului internațional de agricultură, ce se avea loc în Iunie 1929 la București, secția VI a congresului se va ocupa exclusiv numai de problema zahărului.

Vor prezenta rapoarte Cehoslovacia (d. *Vladimir Bridlik*, fost ministru și decan al facultății din *Praga*), Germania (dr. *H. v. Ludwig*, administratorul fabricelor de zahăr din Germania), Austria (dr. *Dollfuss*, directorul Camerei agricole a Austriei de jos), Franța (*J. Archard*, secretarul general al asociației cultivatorilor din Franța și *M. Saillard*, directorul Laboratorului Sindicatului fabricațiilor de zahăr), Țările de jos (Asociațiunea cooperativelor de zahăr), Elveția (*Biuroul internațional al Muncei*).

Pentru România va prezenta raportul d. ing. *Ion Scutaru* sub titlul „Problema zahărului din punct de vedere economic și agricol în România”.

Măine, Duminecă 7 Aprilie a. c. are loc o șchetă în folosul acelor cari și-au lăsat un braț, un ochi, tinerețea lor, pe front.

Cine dă pentru invalizii de război dovedește că într-adevăr e om cu suflet și că își înțelege rostul pe aceste vremuri.

Citiți și răspândiți

„Ecol”

singurul organ independent din Ardeal. — Apare în fiecare Sâmbătă.

flări în dor
orice cale
Procedu
lari” și al
jejuirea
Ferenc, ce
șă unguresc
și a însuș
parte din
Mare și
făcute și
dite în sa
zent nici pe
cările și cu
ranjați, —
un om cimo
dela dânsii
Totuși, dac
nistru Pop
dească
spune pe 40
dsale cu
bandei, și
dându-le
lase să im
spre statistic
indiferent
crez politic
uu

În curând
dr. KING
dna MILLY
o mare
fakirism și
ca
tat

Mar
național
Reuniune
mâne din
jurimi cu
celor 10
Armatel
și celor
a Reuniune
c. la ore
jează în
o mare
După
Cercului
ma dans
tnainte de
se va cele
la ambele
din Oradea
în sala
riei, dl ins
Tulbure,
șului, va
despre ins
Programul

Ca la
Pe bulev
nand — ce
teră a Ora
construiește
duri.
Noi știm
articol de leg
jează ca pe
orașului, cu
se ridice bă
Cei în dreg
continuarea
marea lucră
prezent.